

Πλούταρχος

αίτια ελληνικά

ρήματαβραχέα

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ ΑΙΤΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ρήματαβραχεία

θ ε ο γ ο ν ί α ο ν ο μ ά τ ω ν ε π ί σ κ ε ψ ι ς

ΑΙΤΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Τίνες οί ἐν Ἐπιδαύρῳ κονίποδες καὶ ἄρτυνοι;

οἱ μὲν τὸ πολίτευμα ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν ἄνδρες ἦσαν· ἐκ δὲ τούτων ἤρουντο βουλευτάς, οὓς ‘ἀρτύνους’ ἐκάλουν. τοῦ δὲ δήμου τὸ πλεῖστον ἐν ἀγρῷ διέτριβεν· ἐκαλοῦντο δὲ ‘κονίποδες’, ὡς συμβαλεῖν ἔστιν ἀπὸ τῶν ποδῶν γνωριζόμενοι κεκοιμημένων, ὅποτε κατέλθοιεν εἰς τὴν πόλιν.

Τίς ἡ παρὰ Κυμαίοις ὄνοβάτις;

τῶν γυναικῶν τὴν ἐπὶ μοιχείᾳ ληφθεῖσαν ἀγαγόντες εἰς ἀγορὰν ἐπὶ λίθου τινὸς ἐμφανῆ πᾶσι καθίστασαν· εἶδ' οὕτως ἀνεβίβαζον ἐπ' ὄνον, καὶ τὴν πόλιν κύκλῳ περιαχθεῖσαν ἔδει πάλιν ἐπὶ τὸν αὐτὸν λίθον κατασταθῆναι καὶ τὸ λοιπὸν ἄτιμον διατελεῖν, ‘ὄνοβάτιν’ προσαγορευομένην. τὸν δὲ λίθον ἀπὸ τούτου καθαρὸν οὐ νομίζοντες ἀφωσιῶντο. ἦν δὲ καὶ φυλάκτου τις ἀρχὴ παρ' αὐτοῖς· ὁ δὲ ταύτην ἔχων τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἐτήρει τὸ δεσμοτήριον, εἰς δὲ τὴν βουλὴν ἐν τῷ νυκτερινῷ συλλόγῳ παριῶν ἐξήγε τοὺς βασιλεῖς τῆς χειρὸς καὶ κατεῖχε, μέχρι περὶ αὐτῶν ἡ βουλὴ διαγνοίη, πότερον ἀδικοῦσιν ἢ οὐ, κρύβδην φέρουσα τὴν ψήφον.

Τίς ἡ παρὰ Σόλοις ὑπεκκαύστρια;

τὴν τῆς Ἀθηνᾶς ἰέρειαν οὕτω καλοῦσιν, ὅτι ποιεῖται τινὰς θυσίας καὶ ἱερουργίας ἀποτροπαίους.

Τίνες ἐν Κνίδῳ οἱ ἀμνήμονες καὶ τίς ὁ ἀφεστήρ;

ἔξήκοντα προκρίτοις ἀνδράσιν ἐκ τῶν ἀρίστων οἷον ἐπισκόποις ἐχρῶντο διὰ βίου καὶ προβούλοις τῶν μεγίστων· ἐκαλοῦντο δ' 'ἀμνήμονες' ὡς ἂν τις εἰκάσειε διὰ τὸ ἀνυπεύθυνον, εἰ μὴ νῆ Δία πολυμνήμονές τινες ὄντες. ὁ δὲ τὰς γνώμας ἐρωτῶν 'ἀφεστήρ'.

Τίνες οἱ παρ' Ἀρκάσι καὶ Λακεδαιμονίοις χρηστοί;

Λακεδαιμόνιοι Τεγεάταις διαλλαγέντες ἐποίησαντο συνθήκας καὶ στήλην ἐπ' Ἄλφειῷ κοινὴν ἀνέστησαν, ἐν ἧ μετὰ τῶν ἄλλων γέγραπται 'Μεσσηνίους ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς χώρας καὶ μὴ ἐξεῖναι 'χρηστούς' ποιεῖν.' ἐξηγούμενος οὖν ὁ Ἀριστοτέλης τοῦτό φησι δύνασθαι τὸ μὴ ἀποκτινῦναι βοηθείας χάριν τοῖς λακωνίζουσι τῶν Τεγεατῶν.

Τίς ὁ παρ' Ὀπουντίοις κριθολόγος;

οἱ πλείστοι τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὰς πάνυ παλαιὰς θυσίας ἐχρῶντο ταῖς κριθαῖς, ἀπαρχομένων τῶν πολιτῶν. τὸν μὲν οὖν ἐπὶ τῶν θυσιῶν ἄρχοντα καὶ ταύτας κομιζόμενον τὰς ἀπαρχὰς 'κριθολόγον' ὠνόμαζον. δύο δ' ἦσαν ἱερεῖς παρ' αὐτοῖς, ὁ μὲν περὶ τὰ θεῖα τεταγμένος, ὁ δὲ περὶ τὰ δαιμόνια.

Τίνες αἱ πλωιάδες νεφέλαι;

τὰς ὑπόμβρους μάλιστα καὶ περιφερομένας ἐκάλουν 'πλωιάδας', ὡς Θεόφραστος ἐν τετάρτῃ περὶ μεταρσίων εἴρηκε κατὰ λέξιν 'ἐπεὶ καὶ αἱ πλωιάδες αὗται νεφέλαι καὶ αἱ συνεστῶσαι, ἀκίνητοι δὲ καὶ τοῖς χρώμασιν ἔκλευκοι, δηλοῦσι διαφορὰν τινα τῆς ὕλης, ὡς οὔτ' ἐξυδατουμένης οὔτ' ἐκπνευματουμένης.'

Τίς ὁ παρὰ Βοιωτοῖς πλατυχαίτας;

τοὺς οἰκία γειτνιῶντας ἢ χωρίοις ὁμοροῦντας αἰολίζοντες οὕτω καλοῦσιν ὡς τὸ πλησίον ἔχοντας. παραθήσομαι δὲ λέξιν μίαν ἐκ τοῦ θεσμοφυλακίου νόμου, πλειόνων οὐσῶν

Τίς ὁ παρὰ Δελφοῖς ὀσιωτῆρ καὶ διὰ τί βύσιον ἓνα τῶν μηνῶν καλοῦσιν;

'ὀσιωτῆρα' μὲν καλοῦσι τὸν θυόμενον ἱερεῖον, ὅταν 'ὀσιος' ἀποδειχθῇ. πέντε δ' εἰσὶν ὄσιοι διὰ βίου, καὶ τὰ πολλὰ μετὰ τῶν προφητῶν δρῶσιν οὗτοι καὶ συνιερουργοῦσιν, ἅτε γεγονέναι δοκοῦντες ἀπὸ Δευκαλίωνος. ὁ δὲ 'βύσιος' μῆν, ὡς μὲν οἱ πολλοὶ νομίζουσι, φύσιός ἐστιν· ἔαρος γὰρ ἄρχει καὶ τὰ πολλὰ φύεται τηνικαῦτα καὶ διαβλαστάνει. τὸ δ' ἀληθὲς οὐκ ἔχει οὕτως· οὐ γὰρ ἀντὶ τοῦ φ τῷ β χρῶνται Δελφοί, καθάπερ Μακεδόνες 'Βίλιππον' καὶ 'βαλακρόν' καὶ 'Βερονίκην' λέγοντες, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ π· καὶ γὰρ τὸ πατεῖν 'βατεῖν' καὶ τὸ πικρόν 'βικρόν' ἐπιεικῶς καλοῦσιν. ἔστιν οὖν πύσιος ὁ 'βύσιος', ἐν ᾧ πυστιῶνται καὶ πυνθάνονται τοῦ θεοῦ· τὸ γὰρ ἐννοεῖν καὶ πάτριον. ἐν τῷ μηνὶ γὰρ τούτῳ χρηστήριον ἐγίγνετο καὶ ἐβδόμην ταύτην νομίζουσι τοῦ θεοῦ γενέσθλιον, καὶ πολύφθοον ὀνομάζουσιν οὐ διὰ τὸ πέττεσθαι φθόις, ἀλλὰ πολυπευθῆ καὶ πολυμάντευτον οὔσαν. ὁψὲ γὰρ ἀνείθησαν αἱ κατὰ μῆνα μαντεῖαι τοῖς δεομένοις, πρότερον δ' ἅπαξ ἐνθεμίστευσεν ἡ

Πυθία τοῦ ἐνιαυτοῦ κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν, ὡς Καλλισθένης καὶ Ἀναξανδρίδης ἱστορήκασι.

Τί τὸ φυξίμηλον;

τῶν μικρῶν ἐστὶ καὶ χαμαιζήλων φυτῶν, ὧν ἐπιόντα τοὺς βλαστοὺς τὰ βοσκήματα κολούει καὶ ἀδικεῖ καὶ λυμαίνεται τὴν αὔξησιν· ὅταν οὖν ἀναδραμόντα μέγεθος λάβῃ καὶ διαφύγῃ τὸ βλάπτεσθαι ὑπὸ τῶν ἐπινεμομένων, ‘φυξίμηλα’ καλεῖται. τὸ δὲ μαρτύριον Αἰσχύλος.

Τίνες οἱ ἀποσφενδόνητοι;

Κέρκυραν τὴν νῆσον Ἐρετριεῖς κατόκουν· Χαρικράτους δὲ πλεύσαντος ἐκ Κορίνθου μετὰ δυνάμεως καὶ τῷ πολέμῳ κρατοῦντος ἐμβάντες εἰς τὰς ναῦς οἱ Ἐρετριεῖς ἀπέπλευσαν οἴκαδε. προαισθόμενοι δ' οἱ πολῖται τῆς χώρας εἶργον αὐτοὺς καὶ ἀποβαίνειν ἐκώλυον σφενδονῶντες. μὴ δυνάμενοι δὲ μήτε πείσαι μήτε βιάσασθαι πολλοὺς καὶ ἀπαραιτήτους ὄντας ἐπὶ Θράκης ἔπλευσαν καὶ κατασχόντες χωρίον, ἐν ᾧ πρότερον οἰκῆσαι Μέθωνα τὸν Ὀρφῆος πρόγονον ἱστοροῦσι, τὴν μὲν πόλιν ὠνόμασαν Μεθώνην, ὑπὸ δὲ τῶν προσοίκων ‘ἀποσφενδόνητοι’ προσωνομάσθησαν.

Τίς ἡ παρὰ Δελφοῖς Χάριλα;

τρεῖς ἄγουσι Δελφοὶ ἐνναετηρίδας κατὰ τὸ ἐξῆς, ὧν τὴν μὲν Σεπτήριον καλοῦσι, τὴν δ' Ἡρώϊδα, τὴν δὲ Χάριλαν. τὸ μὲν οὖν Σεπτήριον ἔοικε μίμημα τῆς πρὸς τὸν Πύθωνα τοῦ θεοῦ μάχης εἶναι καὶ τῆς μετὰ τὴν μάχην ἐπὶ τὰ Τέμπη φυγῆς καὶ ἐκδιώξεως. οἱ μὲν γὰρ φυγεῖν ἐπὶ τῷ φόνῳ φασὶ χρήζοντα καθαρσίῳν, οἱ δὲ τῷ Πύθωνι τετρωμένῳ καὶ φεύγοντι κατὰ τὴν ὁδόν, ἣν νῦν ἱερὰν καλοῦμεν, ἐπακολουθεῖν καὶ μικρὸν ἀπολειφθῆναι τῆς τελευτῆς· κατέλαβε γὰρ αὐτὸν ἐκ τοῦ τραύματος ἄρτι τεθνηκότα καὶ κεκηδευμένον ὑπὸ τοῦ παιδός, ᾧ ὄνομα ἦν Αἶξ, ὡς λέγουσι. τὸ μὲν οὖν Σεπτήριον τούτων ἢ τοιούτων τινῶν ἀπομίμησις ἐστὶν ἑτέρων. τῆς δ' Ἡρώϊδος τὰ πλείστα μυστικὸν ἔχει λόγον, ὃν ἴσασιν αἱ Θυιάδες, ἐκ δὲ τῶν δρωμένων φανερώς Σεμέλης ἂν τις ἀναγωγὴν εἰκάσειε. περὶ δὲ τῆς Χαρίλας τοιαῦτά τινα μυθολογοῦσι. λιμὸς ἐξ ἀύχμοῦ τοὺς Δελφοὺς κατέσχε, καὶ πρὸς τὰς θύρας τοῦ βασιλέως ἐλθόντες μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν ἰκέτευον. ὁ δὲ τῶν ἀλφίτων καὶ τῶν χεδρόπων μετεδίδου τοῖς γνωριμωτέροις αὐτῶν· οὐ γὰρ ἦν ἱκανὰ πᾶσιν. ἐλθούσης δὲ παιδὸς ἔτι μικρᾶς ὀρφανῆς γονέων καὶ προσλιπαρούσης ἐρράπισεν αὐτὴν ὑποδήματι καὶ τῷ προσώπῳ τὸ ὑπόδημα προσέριψεν· ἡ δὲ, πενιχρά τις οὖσα καὶ ἔρημος οὐκ ἀγεννῆς δὲ τὸ ἦθος, ἐκποδὼν γενομένη καὶ λύσασα τὴν ζώνην ἀνήρτησεν ἑαυτήν. ἐπιτείνοντος δὲ τοῦ λιμοῦ καὶ νοσημάτων προσγενομένων ἀνείλεν ἡ Πυθία τῷ βασιλεῖ Χάριλαν ἰλάσκεσθαι παρθένον αὐτοθάνατον. μόλις οὖν ἀνευρόντες, ὅτι τούνομα τοῦτ' ἦν τῇ ραπισθείσῃ παιδί, μεμιγμένην τινὰ καθαρμῷ θυσίαν ἀπετέλεσαν, ἣν ἐπιτελοῦσιν ἔτι καὶ νῦν δι' ἐννέα ἐτῶν. προκάθηται μὲν γὰρ ὁ βασιλεὺς τῶν ἀλφίτων καὶ τῶν χεδρόπων ἐπιδιδούς πᾶσι καὶ ξένοις καὶ πολίταις, κομίζεται δὲ τῆς Χαρίλας παιδικὸν εἶδωλον· ὅταν οὖν πάντες λάβωσιν, ὁ μὲν βασιλεὺς ραπίζει τῷ ὑποδήματι τὸ εἶδωλον, ἡ δὲ τῶν

Θυιάδων ἀρχηγὸς ἀραμένη κομίζει πρὸς τινὰ τόπον φαραγγώδη, κάκει σχοινίον περιάψαντες τῷ τραχήλῳ τοῦ εἰδώλου κατορύττουσιν, ὅπου τὴν Χάριλαν ἀπαγξαμένην ἔθαψαν.

Τί τὸ πτωχικὸν κρέας παρ' Αἰνιάσι;

πλείονες γεγόνασιν Αἰνιάνων μεταναστάσεις. πρῶτον μὲν γὰρ οἰκοῦντες περὶ τὸ Δώτιον πεδίον ἐξέπεσον ὑπὸ Λαπιθῶν εἰς Αἶθικας. ἐκεῖθεν τῆς Μολοσσίας τὴν περὶ τὸν Ἀραοῦαν χώραν κατέσχον, ὅθεν ὠνομάσθησαν Παραοῦαι. μετὰ ταῦτα Κίρραν κατέσχον· ἐν δὲ Κίρρη καταλεύσαντες Οἴνοκλον τὸν βασιλέα τοῦ θεοῦ προστάξαντος, εἰς τὴν περὶ τὸν Ἴναχον χώραν κατέβησαν οἰκουμένην ὑπ' Ἰναχιέων καὶ Ἀχαιῶν. γενομένου δὲ χρησμοῦ τοῖς μὲν ἂν μεταδῶσι τῆς χώρας ἀποβαλεῖν ἅπασαν, τοῖς δ' ἂν λάβωσι παρ' ἐκόντων καθέξειν, Τέμων, ἀνὴρ ἐλλόγιμος τῶν Αἰνιάνων, ἀναλαβὼν ῥάκια καὶ πήραν ὡς προσαίτης ὧν ἀφίκετο πρὸς τοὺς Ἰναχιεῖς· ὕβρει δὲ καὶ πρὸς γέλωτα τοῦ βασιλέως βῶλον ἐπιδόντος αὐτῷ, δεξάμενος εἰς τὴν πήραν ἐνέβαλε καὶ ἀφανῆς ἦν ἠγαπηκῶς τὸ δῶρον· ἀπεχώρησε γὰρ εὐθύς οὐδὲν προσαιτήσας. οἱ δὲ πρεσβύτεροι θαυμάσαντες ἀνεμιμνήσκοντο τοῦ χρησμοῦ, καὶ τῷ βασιλεῖ προσιόντες ἔλεγον μὴ καταφρονῆσαι μηδὲ προέσθαι τὸν ἄνθρωπον. αἰσθόμενος οὖν ὁ Τέμων τὴν διάνοιαν αὐτῶν ὥρμησε φεύγειν, καὶ διέφυγεν εὐξάμενος τῷ Ἀπόλλωνι καθ' ἑκατόμβης. ἐκ δὲ τούτου μονομαχοῦσιν οἱ βασιλεῖς, καὶ τὸν τῶν Ἰναχιέων Ὑπέροχον ὁ τῶν Αἰνιάνων Φήμιος ὄρων μετὰ κυνὸς αὐτῷ προσφερόμενον οὐκ ἔφη δίκαια ποιεῖν, δεύτερον ἐπάγοντα μαχόμενον, ἀπελαύνοντος δὲ τοῦ Ὑπερόχου τὸν κύνα καὶ μεταστρεφομένου, λίθῳ βαλὼν ὁ Φήμιος ἀναιρεῖ. κτησάμενοι δὲ τὴν χώραν, τοὺς Ἰναχιεῖς μετὰ τῶν Ἀχαιῶν ἐκβαλόντες, τὸν μὲν λίθον ἐκείνον ὡς ἱερὸν σέβονται καὶ θύουσιν αὐτῷ καὶ τοῦ ἱερείου τῷ δημῷ περικαλύπτουσιν. ὅταν δὲ τῷ Ἀπόλλωνι τὴν ἑκατόμβην ἀποδιδῶσι, τῷ Διὶ βοῦν καθιερεύσαντες, μερίδα τοῖς Τέμωνος ἀπογόνους ἐξαιρέτον νέμουσι καὶ 'πτωχικὸν κρέας' ἐπονομάζουσι.

Τίνες οἱ παρ' Ἰθακησίοις Κολιάδαι καὶ τίς ὁ φάγιλος;

τῷ Ὀδυσσεῖ μετὰ τὴν μνηστηροφονίαν οἱ ἐπιτήδευοι τῶν τεθνηκότων ἐπανέστησαν, μεταπεμφθεῖς δ' ὑπ' ἀμφοτέρων διαιτητῆς Νεοπτόλεμος ἐδικαίωσε τὸν μὲν Ὀδυσσεῖα μεταναστῆναι καὶ φεύγειν ἐκ τῆς Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου καὶ Ἰθάκης ἐφ' αἵματι, τοὺς δὲ τῶν μνηστήρων ἐταίρους καὶ οἰκείους ἀποφέρειν ποινήν Ὀδυσσεῖ τῶν εἰς τὸν οἶκον ἀδικημάτων καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν. αὐτὸς μὲν οὖν εἰς Ἰταλίαν μετέστη· τὴν δὲ ποινήν τῷ υἱεῖ καθιερώσας ἀποφέρειν ἐκέλευσε τοὺς Ἰθακησίους. ἦν δ' ἄλφιτα οἶνος κηρία ἔλαιον ἄλες ἱερεῖα πρεσβύτερα 'φαγίλων'· 'φάγιλον' δὲ φησιν Ἀριστοτέλης τὸν ἀμνὸν εἶναι. τοὺς δὲ περὶ Εὐμαίων ἐλευθερώσας ὁ Τηλέμαχος κατέμιξεν εἰς τοὺς πολίτας, καὶ τὸ γένος ἐστὶ Κολιαδῶν ἀπ' Εὐμαίου καὶ Βουκολιδῶν ἀπὸ Φιλοιτίου.

Τίς ἡ ξυλίνη κύων παρὰ Λοκροῖς;

Φυσκίου τοῦ Ἀμφικτύονος υἱὸς ἦν Λοκρός· ἐκ δὲ τούτου καὶ Καβύης Ὀποῦς. πρὸς ὃν ὁ πατὴρ διενεχθεῖς καὶ συχνοὺς τῶν πολιτῶν ἀναλαβὼν περὶ ἀποικίας ἐμαντεύετο.

τοῦ δὲ θεοῦ φήσαντος κτίζειν πόλιν ὅπουπερ ἂν τύχη δηχθεὶς ὑπὸ κυνὸς ξυλίνης, ὑπερβαίνων εἰς τὴν ἑτέραν θάλασσαν ἐπάτησε κυνόςβατον. ἐνοχληθεὶς δὲ τῇ πληγῇ διέτριπεν ἡμέρας αὐτόθι πλείονας, ἐν αἷς καταμαθὼν τὸ χωρίον ἔκτισε πόλεις Φυσκεῖς καὶ Ὑάντειαν καὶ τὰς ἄλλας, ὅσας οἱ κληθέντες Ὀζόλαι Λοκροὶ κατώκησαν. Ὀζόλας δὲ Λοκροὺς οἱ μὲν διὰ Νέσσον, οἱ δὲ διὰ τὸν Πύθωνα δράκοντα κληθῆναι λέγουσιν, ἐκβρασθέντας ὑπὸ τῆς θαλάττης καὶ σαπέντας ἐν τῇ τῶν Λοκρῶν χώρα· τινὲς δὲ κώδια καὶ τραγέας τοὺς ἀνθρώπους φοροῦντας καὶ τὰ πλείστα συνόντας αἰπολίοις γενέσθαι δυσώδεις, ἔνιοι δὲ τούναντίον πολυάνθεμον τὴν χώραν οὖσαν ὑπ' εὐωδίας τοῦνομα λαβεῖν· ὧν ἐστὶ καὶ Ἀρχύτας ὁ Ἀμφισσεύς· γέγραφε γὰρ οὕτω· τὴν βοτρυοστέφανον μυρίπνου Μάκυναν ἐραννήν·

Τί τὸ καλούμενον ὑπὸ Μεγαρέων ἀφάβρωμα;

Νίσος, ἀφ' οὗ προσηγορεύθη Νίσαια, βασιλεύων ἐκ Βοιωτίας ἔγημεν Ἀβρώτην, Ὀγγήστου θυγατέρα Μεγαρέως δ' ἀδελφὴν, γυναῖκα καὶ τῷ φρονεῖν ὡς ἔοικε περιττὴν καὶ σώφρονα διαφερόντως. ἀποθανούσης δ' αὐτῆς οἱ τε Μεγαρεῖς ἐπένησαν ἐκουσίως καὶ ὁ Νίσος αἰδίαν τινὰ μνήμην καὶ δόξαν αὐτῆς καταστήσαι βουλόμενος ἐκέλευε τὰς ἀστὰς φορεῖν ἢν ἐκείνη στολὴν ἐφόρει, καὶ τὴν στολὴν 'ἀφάβρωμα' δι' ἐκείνην ὠνόμασε. δοκεῖ δὲ τῇ δόξῃ τῆς γυναικὸς καὶ ὁ θεὸς βοηθῆσαι· πολλάκις γὰρ τὰς ἐσθῆτας ἀλλάξαι βουλομένας τὰς Μεγαρίδας χρησμῷ διεκώλυσε.

Τίς ὁ δορύξενος;

τὸ παλαιὸν ἡ Μεγαρὶς ᾤκειτο κατὰ κόμας, εἰς πέντε μέρη νενεμημένων τῶν πολιτῶν. ἐκαλοῦντο δ' Ἡραεῖς καὶ Πιραεῖς καὶ Μεγαρεῖς καὶ Κυνοσουρεῖς καὶ Τριποδίσκιοι. τῶν δὲ Κορινθίων πόλεμον αὐτοῖς ἐξεργασαμένων πρὸς ἀλλήλους (ἀεὶ γὰρ ἐπεβούλευον ὑφ' αὐτοῖς ποιήσασθαι τὴν Μεγαρικὴν), ὅμως δι' ἐπιείκειαν ἡμέρωσ ἐπολέμουν καὶ συγγενικῶς. τοὺς μὲν γὰρ γεωργοῦντας οὐδεὶς ἠδίκηει τὸ παράπων, τοὺς δ' ἀλίσκομένους λύτρον τι τεταγμένον ἔδει καταβαλεῖν, καὶ τοῦτ' ἐλάμβανον ἀφέντες. πρότερον δ' οὐκ εἰσέπραττον, ἀλλ' ὁ λαβὼν αἰχμάλωτον ἀπῆγεν οἴκαδε, καὶ μεταδοὺς ἀλῶν καὶ τραπέζης ἀπέπεμπεν οἴκαδε. ὁ μὲν οὖν τὰ λύτρα κομίσας ἐπηνεῖτο καὶ φίλος ἀεὶ διετέλει τοῦ λαβόντος ἐκ δορυαλώτου 'δορύξενος' προσαγορευόμενος· ὁ δ' ἀποστερήσας οὐ μόνον παρὰ τοῖς πολεμίοις ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς πολίταις ὡς ἄδικος καὶ ἄπιστος ἠδόξει.

Τίς ἡ παλιντοκία;

Μεγαρεῖς Θεαγένῃ τὸν τύραννον ἐκβαλόντες ὀλίγον χρόνον ἐσωφρόνησαν κατὰ τὴν πολιτείαν· εἶτα πολλὴν κατὰ Πλάτωνα καὶ ἄκρατον αὐτοῖς ἐλευθερίαν τῶν δημαγωγῶν οἰνοχοοῦντων διαφθαρέντες παντάπασι τὰ τ' ἄλλα τοῖς πλουσίοις ἀσελγῶς προσεφέροντο, καὶ παριόντες εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν οἱ πένητες ἤξιουν ἐστιᾶσθαι καὶ δειπνεῖν πολυτελῶς· εἰ δὲ μὴ τυγχάνοιεν, πρὸς βίαν καὶ μεθ' ὕβρεως ἐχρῶντο πᾶσι. τέλος δὲ δόγμα θέμενοι τοὺς τόκους ἀνεπράττοντο παρὰ τῶν δανειστῶν οὓς δεδωκότες ἐτύγχανον, 'παλιντοκίαν' τὸ γινόμενον προσαγορεύσαντες.

Τίς ἢ Ἀνθηδών, περὶ ἧς ἡ Πυθιάς εἶπε ᾿πῖν' οἶνον τρυγίαν, ἐπεὶ οὐκ Ἀνθηδόνα ναίεις᾿ (ἢ γὰρ ἐν Βοιωτοῖς οὐκ ἔστι πολύοις);

τὴν Καλαύρειαν Εἰρήνην τὸ παλαιὸν ὠνόμαζον ἀπὸ γυναικὸς Εἰρήνης, ἣν ἐκ Ποσειδῶνος καὶ Μελανθείας τῆς Ἀλφειοῦ γενέσθαι μυθολογοῦσιν. ὕστερον δὲ τῶν περὶ Ἄνθην καὶ Ὑπέρην αὐτόθι κατοικούντων Ἀνθηδονίαν καὶ Ὑπέρειαν ἐκάλουον τὴν νῆσον. εἶχε δ' ὁ χρησμὸς οὕτως, ὡς Ἀριστοτέλης φησί, ᾿πῖν' οἶνον τρυγίαν, ἐπεὶ οὐκ Ἀνθηδόνα ναίεις οὐδ' ἱεράν Ὑπέραν, ὅθι κ' ἄτρυγον οἶνον ἔπινες.' ταῦτα μὲν ὁ Ἀριστοτέλης. ὁ δὲ Μνασιγείτων φησὶν Ὑπέρητος ἀδελφὸν ὄντα τὸν Ἄνθον ἔτι νῆπιον ἀπολέσθαι, καὶ τὸν Ὑπέρην κατὰ ζήτησιν αὐτοῦ πλανώμενον εἰς Φεράς πρὸς Ἄκαστον [ἢ Ἄδραστον] ἐλθεῖν, ὅπου κατὰ τύχην ὁ Ἄνθος ἐδούλευεν οἰνοχοεῖν τεταγμένος. ὡς οὖν εἰστιῶντο, τὸν παῖδα προσφέροντα τῷ ἀδελφῷ τὸ ποτήριον ἐπιγνῶναι καὶ εἰπεῖν πρὸς αὐτὸν ἡσυχῇ ᾿πῖν' οἶνον τρυγίαν, ἐπεὶ οὐκ Ἀνθηδόνα ναίεις.'

Τίς ὁ λεγόμενος ἐν Πριήνῃ παρὰ δρυὶ σκότος;

Σάμιοι καὶ Πριηνεῖς πολεμοῦντες ἀλλήλοις | τὰ μὲν ἄλλα μετρίως ἐβλάπτοντο καὶ ἔβλαπτον, μάχης δὲ μεγάλης γενομένης χιλίους Σαμίων οἱ Πριηνεῖς ἀπέκτειναν· ἐβδόμῃ δ' ὕστερον ἔτει Μιλησίοις συμβαλόντες παρὰ τὴν καλουμένην δρυὶν τοὺς ἀρίστους ὁμοῦ τι καὶ πρώτους ἀπέβαλον τῶν πολιτῶν· ὅτε καὶ Βίας ὁ σοφὸς εἰς Σάμον ἐκ Πριήνης πρεσβεύσας εὐδοκίμησε. ταῖς δὲ Πριηνέων γυναιξίν ὦμοῦ τοῦ πάθους τούτου καὶ τῆς συμφορᾶς ἐλεεινῆς γενομένης, ἀρὰ κατέστη καὶ ὄρκος περὶ τῶν μεγίστων ὅ παρὰ δρυὶ σκότος' διὰ τὸ παῖδας αὐτῶν καὶ πατέρας καὶ ἄνδρας ἐκεῖ φονευθῆναι.

Τίνες οἱ παρὰ Κρησὶ λεγόμενοι κατακαῦται;

Τυρρηνοὺς φασὶ τοὺς τὰς Ἀθηναίων θυγατέρας καὶ γυναῖκας ἐκ Βραύρωνος ἀρπάσαντας, ὀπηνίκα Λῆμνον καὶ Ἴμβρον κατῴκουν, εἶτ' ἐκπεσόντας εἰς τὴν Λακωνικὴν ἀφικέσθαι καὶ γενέσθαι ἐπιμιξίαν αὐτοῖς μέχρι παίδων γενέσεως πρὸς τὰς ἐγχωρίους γυναῖκας· ἐκ δ' ὑποψίας καὶ διαβολῆς πάλιν ἀναγκασθέντας ἐκλιπεῖν τὴν Λακωνικὴν μετὰ παίδων καὶ γυναικῶν εἰς Κρήτην καταῦραι, Πόλλιν ἡγεμόνα καὶ Δελφὸν ἔχοντας. ἐκεῖ δὲ πολεμοῦντας τοῖς κατέχουσι τὴν Κρήτην πολλοὺς περιορᾶν τῶν ἐν ταῖς μάχαις ἀποθνησκόντων ἀτάφους, τὸ μὲν πρῶτον ἀσχόλους διὰ τὸν πόλεμον ὄντας καὶ τὸν κίνδυνον, ὕστερον δὲ φεύγοντας ἄπτεσθαι νεκρῶν ἐφθαρμένων ὑπὸ χρόνου καὶ διερρηκόντων. τὸν οὖν Πόλλιν ἐξευρόντα τιμὰς τινὰς καὶ προνομίας καὶ ἀτελείας ἀποδοῦναι τὰς μὲν τοῖς ἱερεῦσι τῶν θεῶν, τὰς δὲ τοῖς ταφεῦσι τῶν τετελευτηκόντων, ἐπιφημίσαντα καὶ ταύτας δαίμοσι χθονίοις, ὅπως ἀναφαίρετοι διαμένοιεν· ὀνομασθῆναι δὲ τοὺς μὲν ἱερεῖς, τοὺς δὲ ᾿κατακαῦτας'. εἶτα κλήρω διαλαχεῖν πρὸς τὸν Δελφὸν καὶ πολιτεύεσθαι μὲν αὐτοὺς καθ' αὐτούς, ἔχειν δὲ μετὰ τῶν ἄλλων φιλανθρώπων καὶ ἄδειαν ἀδικημάτων, οἷς οἱ ἄλλοι Κρήτες εἰώθασιν χρῆσθαι πρὸς ἀλλήλους ἄγοντες λαθραίως καὶ ἀποφέροντες· ἐκείνους γὰρ οὐδὲν ἀδικεῖν οὐδὲ κλέπτειν οὐδὲν οὐδ' ἀφαιρεῖσθαι.

Τίς ὁ παίδων τάφος παρὰ Χαλκιδεῦσι;

Κόθος καὶ Αἴκλος οἱ Ξούθου παῖδες εἰς Εὐβοίαν ἦκον οἰκήσοντες, Αἰολέων τότε τὰ πλεῖστα τῆς νήσου κατεχόντων. ἦν δὲ τῷ Κόθῳ λόγιον εὖ πράξειν καὶ περιέσεσθαι τῶν πολεμίων, ἐὰν πρήται τὴν χώραν. ἀποβάς οὖν μετ' ὀλίγον ἐνέτυχε παίζουσι παιδαρίοις παρὰ τὴν θάλασσαν· συμπαίζων οὖν αὐτοῖς καὶ φιλοφρονούμενος ἔδειξε παίγνια πολλὰ τῶν ξενικῶν. ὡς δ' ἑώρα τοὺς παῖδας ἐπιθυμοῦντας λαβεῖν, οὐκ ἔφησεν αὐτοῖς δώσειν ἄλλως, εἰ μὴ τῆς γῆς λάβοι παρ' αὐτῶν· οἱ δὲ παῖδες οὕτως ἀναιρούμενοι χαμαῖθεν ἰδίδοσαν καὶ τὸ παίγνια λαβόντες ἀπηλλάγησαν. οἱ δ' Αἰολεῖς αἰσθόμενοι τὸ γεγονός, καὶ τῶν πολεμίων αὐτοῖς ἐπιπλεόντων, ὑπ' ὀργῆς καὶ λύπης διεχρήσαντο τοὺς παῖδας. ἐτάφησαν δὲ παρὰ τὴν ὁδόν, ἧ βαδίζουσιν ἐκ πόλεως ἐπὶ τὸν Εὐριπον, καὶ ὁ τόπος 'τάφος παίδων' καλεῖται.

Τίς ὁ μιξαρχαγέτας ἐν Ἄργει καὶ τίνες οἱ ἐλάσιοι;

μιξαρχαγέταν' τὸν Κάστορα καλοῦσι καὶ νομίζουσι παρ' αὐτοῖς τεθάφθαι· τὸν δὲ Πολυδεύκην ὡς ἓνα τῶν Ὀλυμπίων σέβονται. τοὺς δὲ τὰς ἐπιληψίας ἀποτρέπειν δοκοῦντας 'ἐλασίους' μὲν ὀνομάζουσι, δοκοῦσι δὲ τῶν Ἀλεξίδαας τῆς Ἀμφιαράου θυγατρὸς ἀπογόνων εἶναι.

Τί τὸ παρ' Ἀργείοις λεγόμενον ἔγκνισμα;

τοῖς ἀποβαλοῦσί τινα συγγενῶν ἢ συνήθων ἔθος ἐστὶ μετὰ τὸ πένθος εὐθύς τῷ Ἀπόλλωνι θύειν, ἡμέραις δ' ὕστερον τριάκοντα τῷ Ἑρμῇ. νομίζουσι γάρ, ὡσπερ τὰ σώματα τῶν ἀποθανόντων δέχεσθαι τὴν γῆν, οὕτω τὰς ψυχὰς τὸν Ἑρμῆν· ἰ τοῦ δ' Ἀπόλλωνος τῷ ἀμφιπόλῳ κριθᾶς διδόντες λαμβάνουσι κρέας τοῦ ἱερείου, καὶ τὸ πῦρ ἀποσβέσαντες ὡς μεμιασμένον παρ' ἐτέρων δ' ἐναυσάμενοι, τοῦτο τὸ κρέας ὀπτῶσιν 'ἔγκνισμα' προσαγορεύοντες.

Τίς ἀλάστῳ ἀλιτήριος παλαμναῖος;

οὐ γὰρ πειστέον τοῖς λέγουσιν 'ἀλιτηρίους' κεκλήσθαι τοὺς ἐπιτηροῦντας ἐν τῷ λιμῷ τὸν ἀλοῦντα καὶ διαρπάζοντα· ἀλλ' 'ἀλάστῳ' μὲν κέκληται ὁ ἄλιστα καὶ πολὺν χρόνον μνημονευθησόμενα δεδρακῶς, 'ἀλιτήριος' δ' ὄν ἀλεύασθαι καὶ φυλάξασθαι διὰ μοχθηρίαν καλῶς εἶχε. ταῦτα, φησὶν ὁ Σωκράτης, ἐν διφθέραις χαλκαῖς γεγράφασι.

Τίνος ἔχεται διανοίας τὸ τοὺς ἀπάγοντας εἰς Κασσιοπαίαν τὸν βοῦν ἐξ Αἴνου τὰς παρθένους προπεμπούσας ἐπάδειν ἄχρι τῶν ὄρων μήποτε νοστήσαιτε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν;

Αἰνιᾶνες ὑπὸ Λαπιθῶν ἐξαναστάντες τὸ πρῶτον ὄκησαν περὶ τὴν Αἰθακίαν, εἶτα περὶ τὴν Μολοσσίδα καὶ Κασσιοπαίαν· οὐδὲν δὲ χρηστὸν ἀπὸ τῆς χώρας ἔχοντες, ἀλλὰ καὶ χαλεποῖς χρώμενοι προσοίκοις εἰς τὸ Κιρραῖον πεδίον ἦκον, Οἰνόκλου τοῦ βασιλέως ἄγοντος αὐτούς. ἐκεῖ δὲ μεγάλων ἀνυμῶν γενομένων, κατὰ χρησμὸν ὡς λέγεται τὸν Οἰνόκλον καταλεύσαντες καὶ πάλιν πλανηθέντες εἰς ταύτην ἀφίκοντο τὴν χώραν, ἣν νῦν ἔχουσιν, ἀγαθὴν καὶ πάμπορον οἶσαν. ὅθεν εἰκότως εὐχονται

τοῖς θεοῖς εἰς τὴν παλαιὰν πατρίδα μὴ ἐπανελθεῖν, ἀλλ' αὐτοῦ καταμένειν εὐδαιμονοῦντας.

Τί δήποτε παρὰ Ῥοδίοις εἰς τὸ τοῦ Ὀκριδίου ἥρωον οὐκ εἰσέρχεται κήρυξ;
ἢ ὅτι Ὀχιμος τὴν θυγατέρα Κυδίππην ἐνεγύησεν Ὀκριδίῳ; Κέρκαφος δ' ἀδελφὸς ὢν Ὀχίμου τῆς δὲ παιδὸς ἐρῶν, ἔπεισε τὸν κήρυκα (διὰ κηρύκων γὰρ ἔθος ἦν τὸ μετέρχεσθαι τὰς νύμφας), ὅταν παραλάβῃ τὴν Κυδίππην, πρὸς ἑαυτὸν ἀγαγεῖν. τούτου δὲ πραχθέντος, ὁ μὲν Κέρκαφος ἔχων τὴν κόρην ἔφυγεν, ὕστερον δὲ τοῦ Ὀχίμου γηράσαντος ἐπανήλθε. τοῖς δὲ Ῥοδίοις ἔθος κατέστη κήρυκα μὴ προσιέναι τῷ τοῦ Ὀκριδίου ἥρωϊ διὰ τὴν γενομένην ἀδικίαν.

Τί δήποτε παρὰ Τενεδίοις εἰς τὸ τοῦ Τένου ἱερὸν οὐκ ἔξεστιν αὐλητὴν εἰσελθεῖν οὐδ' Ἀχιλλέως ἐν τῷ ἱερῷ μνησθῆναι;
ἢ ὅτι τῆς μητριᾶς τὸν Τένην διαβαλλούσης ὡς βουλόμενον αὐτῇ συγγενέσθαι Μόλπος ὁ αὐλητὴς τὰ ψευδῆ κατεμαρτύρησεν αὐτοῦ, διὰ τοῦτο τῷ Τένῃ συνέπεσε φεύγειν εἰς Τένεδον μετὰ τῆς ἀδελφῆς; Ἀχιλλεῖ δὲ λέγεται τὴν μητέρα Θέτιν ἰσχυρῶς ἀπαγορεῦσαι μὴ ἀνελεῖν τὸν Τένην ὡς τιμώμενον ὑπ' Ἀπόλλωνος, καὶ παρεγγυῆσαι ἐνὶ τῶν οἰκετῶν, ὅπως προσέχη καὶ ἀναμιμνήσκη, μὴ λάθῃ κτείνας ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν Τένην. ἐπεὶ δὲ τὴν Τένεδον κατατρέχων ἐδίωκε τὴν ἀδελφὴν τοῦ Τένου καλὴν οὖσαν, ἀπαντήσας θ' ὁ Τένης ἡμύνετο πρὸ τῆς ἀδελφῆς, καὶ ἡ μὲν ἐξέφυγεν ὁ δὲ Τένης ἀνηρέθη· ὁ δ' Ἀχιλλεὺς πεσόντα γνωρίσας τὸν μὲν οἰκέτην ἀπέκτεινεν, ὅτι παρὼν οὐκ ἀνέμνησε· τὸν δὲ Τένην ἔθαψεν, οὗ νῦν τὸ ἱερόν ἐστι, καὶ οὗτ' αὐλητὴς εἴσεισιν οὗτ' Ἀχιλλεὺς ὀνομάζεται.

Τίς ὁ παρ' Ἐπιδαμνίοις πωλήτης;
Ἐπιδάμνιοι γειτνιῶντες Ἴλλυριοῖς ἡσθάνοντο τοὺς ἐπιμιγνυμένους αὐτοῖς πολίτας γιγνομένους πονηροὺς καὶ φοβούμενοι νεωτερισμὸν ἠροῦντο πρὸς τὰ τοιαῦτα συμβόλαια καὶ τὰς ἀμείψεις καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἓνα τῶν δεδοκιμασμένων παρ' αὐτοῖς, ὅς ἐπιφοιτῶν τοῖς βαρβάροις παρεῖχεν ἀγορὰν καὶ διάθεσιν πᾶσι τοῖς πολίταις 'πωλήτης' προσαγορευόμενος.

Τίς ἡ περὶ Θράκην Ἀραοῦ ἀκτὴ;
Ἄνδριοι καὶ Χαλκιδεῖς πλεύσαντες εἰς Θράκην οἰκίσεως ἕνεκα Σάνην μὲν πόλιν ἐκ προδοσίας κοινῇ παρέλαβον, τὴν δ' Ἄκανθον ἐκλελοιπένας τοὺς βαρβάρους πυνθανόμενοι δύο κατασκόπους ἔπεμψαν. ὡς δὲ τῇ πόλει προσιόντες παντάπασι πεφευγότας ἡσθάνοντο τοὺς πολεμίους, ὁ μὲν Χαλκιδικὸς προεξέδραμεν ὡς καταληψόμενος τοῖς Χαλκιδεῦσι ἦν πόλιν, ὁ δ' Ἄνδριος οὐ συνεχξανύτων ἠκόντισε τὸ δόρυ, καὶ ταῖς πύλαις ἐμπαρέντος μετὰ βολῆς Ἀνδρίων ἔφη παισὶν αἰχμῇ προκατειλήφθαι τὴν πόλιν. ἐκ τούτου διαφορᾶς γενομένης, ἄνευ πολέμου συνέβησαν Ἐρυθραίοις καὶ Σαμίοις καὶ Παρίοις χρήσασθαι περὶ πάντων δικασταῖς. ἐπεὶ δ' οἱ μὲν Ἐρυθραῖοι καὶ οἱ Σάμιοι τὴν ψῆφον Ἀνδρίοις ἤνεγκαν, οἱ δὲ Πάριοι Χαλκιδεῦσιν, ἀράς ἔθεντο περὶ τὸν τόπον τοῦτον οἱ Ἄνδριοι κατ' αὐτῶν

μήτε δοῦναι γυναῖκα Παρίοις μήτε λαβεῖν παρ' αὐτῶν· καὶ διὰ τοῦτο προσηγόρευσαν 'ἀκτὴν Ἀραίνου', πρότερον ὀνομαζομένην Δράκοντος.

Διὰ τί τοῖς θεσμοφορίοις αἱ τῶν Ἐρετριέων γυναῖκες οὐ πρὸς πῦρ ἀλλὰ πρὸς ἥλιον ὀπτῶσι τὰ κρέα, καὶ Καλλιγένειαν οὐ καλοῦσιν;
ἦ ὅτι ταῖς αἰχμαλώτοις, ἃς ἦγεν ἐκ Τροίας Ἀγαμέμνων, ἐνταῦθα συνέβη θεσμοφόρια θύειν, πλοῦ δὲ φανέντος ἐξαίφνης, ἀνήχθησαν ἀτελῆ τὴν θυσίαν καταλιποῦσαι;

Τίνες οἱ ἀειναῦται παρὰ Μιλησίοις;

τῶν περὶ Θόαντα καὶ Δαμασῆνορα τυράννου καταλυθέντων ἑταιρεῖαι δύο τὴν πόλιν κατέσχον, ὧν ἡ μὲν ἐκαλεῖτο Πλουτὶς ἡ δὲ Χειρομάχα. κρατήσαντες οὖν οἱ δυνατοὶ καὶ τὰ πράγματα περιστήσαντες εἰς τὴν ἑταιρείαν, ἐβουλεύοντο περὶ τῶν μεγίστων ἐμβαίνοντες εἰς τὰ πλοῖα καὶ πόρρω τῆς γῆς ἐπανάγοντες· κυρώσαντες δὲ τὴν γνώμην κατέπλεον, καὶ διὰ τοῦτ' 'ἀειναῦται' προσηγορεύθησαν.

Τί δήποτε Χαλκιδεῖς τὸν περὶ τὸ Πυρσόφιον τόπον ἀκμαίων λέσχην καλοῦσι;
τὸν Ναύπλιόν φασιν ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν διωκόμενον Χαλκιδεῖς ἰκετεῦσαι, καὶ τὰ μὲν περὶ τῆς αἰτίας ἀπολογεῖσθαι, τὰ δ' αὐτὸν ἀντεγκαλεῖν τοῖς Ἀχαιοῖς. ἐκδιδόναι μὲν αὐτὸν οἱ Χαλκιδεῖς οὐκ ἐμέλλησαν· δεδιότες δὲ μὴ δόλω φονευθῆ, φυλακὴν ἔδοσαν αὐτῷ τοὺς ἀκμάζοντας νεανίσκους καὶ κατέστησαν εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ὅπου συνῆσαν ἀλλήλοις ἅμα καὶ τὸν Ναύπλιον παρεφύλαττον.

Τίς ὁ βοῦν εὐεργέτη θύσας;

πλοῖον ὥρμει περὶ τὴν Ἰθακησίαν ληστρικόν, ἐν ᾧ πρεσβύτης ἐτύγχανε μετὰ κεραμίων ἐχόντων πίτταν. τούτῳ οὖν κατὰ τύχην προσέσχε πορθημεὺς Ἰθακήσιος ὀνόματι Πυρρίας, καὶ τὸν πρεσβύτην ἐρρύσατο μηθὲν δεόμενος, ἀλλὰ πεισθεὶς ὑπ' αὐτοῦ καὶ οἰκτεῖρας· προσέλαβε δὲ καὶ τῶν κεραμίων τοῦ πρεσβύτου κελεύσαντος. ἀπαλλαγέντων δὲ τῶν ληστῶν καὶ γενομένης ἀδείας, ὁ πρεσβύτης τοῖς κεραμίοις τὸν Πυρρίαν προσαγαγὼν χρυσίον ἐδείκνυεν ἐν αὐτοῖς πολλὸν καὶ ἀργύριον τῇ πίττῃ καταμεμιγμένον. ἐξαίφνης οὖν ὁ Πυρρίας πλούσιος γενόμενος τὰ τ' ἄλλ' εὖ περιεῖπε τὸν γέροντα καὶ βοῦν ἔθυσεν αὐτῷ. ὃ καὶ παροιμιαζόμενοι λέγουσιν 'οὐδεὶς εὐεργέτη βοῦν ἔθυσεν ἀλλ' ἢ Πυρρίας.'

Τί δήποτε ταῖς κόραις τῶν Βοττιαίων ἔθος ἦν λέγειν χορευούσαις ἴωμεν εἰς Ἀθήνας;

Κρητὰς φασιν εὐξαμένους ἀνθρώπων ἀπαρχὴν εἰς Δελφοὺς ἀποστεῖλαι, τοὺς δὲ πεμφθέντας, ὡς ἐώρων οὐδεμίαν οὔσαν εὐπορίαν, αὐτόθεν εἰς ἀποικίαν ὀρμησαί· καὶ πρῶτον μὲν ἐν Ἰαπυγία κατοικεῖν, ἔπειτα τῆς Θράκης τοῦτον τὸν τόπον κατασχεῖν, ἀναμεμιγμένων αὐτοῖς Ἀθηναίων. ἔοικε γὰρ μὴ διαφθεῖρειν ὁ Μίνως οὐς ἔπεμπον Ἀθηναῖοι κατὰ τὸν δασμὸν ἠιδέους, ἀλλὰ κατέχειν παρ' ἑαυτῷ λατρεύοντας. ἐξ ἐκείνων οὖν τινες γεγονότες καὶ νομιζόμενοι Κρητὲς εἰς Δελφοὺς

συναπεστάλησαν. ὄθεν αἱ θυγατέρες τῶν Βοττιαίων ἀπομνημονεύουσαι τοῦ γένους ἦιδον ἐν ταῖς ἑορταῖς ἴωμεν εἰς Ἀθήνας’.

Διὰ τί τὸν Διόνυσον αἱ τῶν Ἑλλείων γυναῖκες ὑμνοῦσαι παρακαλοῦσι βοέω ποδὶ παραγίνεσθαι πρὸς αὐτάς;

ἔχει δ' οὕτως ὁ ὕμνος
Ἐλθεῖν, ἦρ', ὦ Διόνυσε,
ἄλιον ἐς ναὸν
ἀγνὸν σὺν Χαρίτεσσιν
ἐς ναὸν τῷ βοέῳ
ποδὶ δύων.’

εἶτα δις ἐπάδουσιν ἄξιε ταῦρε’. πότερον ὅτι καὶ βουγενῆ προσαγορεύουσι καὶ ταῦρον ἔνιοι τὸν θεόν; ἢ τῷ μεγάλῳ ποδὶ ‘βοέῳ’ λέγουσιν, ὡς ‘βοῶπιν’ ὁ ποιητὴς τὴν μεγαλόφθαλμον καὶ ‘βουγίον’ τὸν μέγαλαυχον; ἢ μᾶλλον, ὅτι τοῦ βοὸς ὁ πούς ἀβλαβής ἐστι τὸ δὲ κέρασ φοβερόν [ἐπιβλαβές], οὕτω τὸν θεὸν παρακαλοῦσι πρῶτον ἐλθεῖν καὶ ἄλυπον; ἢ ὅτι καὶ ἀρότου καὶ σπόρου πολλοὶ τὸν θεὸν ἀρχηγὸν γεγονέναι νομίζουσι;

Διὰ τί Ταναγραίοις πρὸ τῆς πόλεως ἔστιν Ἀχιλλεῖον, τόπος οὕτω προσαγορευόμενος;

ἔχθρα γὰρ αὐτῷ μᾶλλον ἢ φιλία λέγεται γεγονέναι πρὸς τὴν πόλιν, ἀρπάσαντι μὲν τὴν μητέρα τοῦ Ποιμάνδρου Στρατονίκην, ἀποκτείναντι δ' υἱὸν [Ἐπίππου] Ἀκέστορα.’ Ποίμανδρος τοίνυν ὁ Ἐπίππου πατήρ, ἔτι τῆς Ταναγρικῆς κατὰ κόμας οἰκουμένης, ἐν τῷ καλουμένῳ Στέφοντι πολιορκούμενος ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι συστρατεύειν, ἐξέλιπε τὸ χωρίον ἐκείνο νύκτωρ καὶ τὴν Ποιμανδρίαν ἐτείχισε. παρῶν δὲ Πολύκριθος ὁ ἀρχιτέκτων διαφαιλίζων τὰ ἔργα καὶ καταγελῶν ὑπερήλατο τὴν τάφρον. ὀργισθεὶς δ' ὁ Ποίμανδρος ὤρμησε λίθον ἐμβαλεῖν αὐτῷ μέγαν, ὃς ἦν αὐτόθι κεκρυμμένος ἐκ παλαιοῦ, νυκτελίοις ἱεροῖς ἐπικείμενος· τοῦτον ἀνασπᾶσας ὑπ' ἀγνοίας ὁ Ποίμανδρος ἔβαλε, καὶ τοῦ μὲν Πολυκρίθου διήμαρτε, Λεύκιππον δὲ τὸν υἱὸν ἀπέκτεινεν. ἔδει μὲν οὖν κατὰ τὸν νόμον ἐκ τῆς Βοιωτίας μεταστῆναι, ἐφέστιον καὶ ἰκέτην ξένον γενόμενον· οὐκ ἦν δὲ ῥάδιον, ἐμβεβληκότων εἰς τὴν Ταναγρικὴν τῶν Ἀχαιῶν. ἔπεμψεν οὖν Ἐπιππον τὸν υἱὸν Ἀχιλλέως δεησόμενον. ὁ δὲ καὶ τοῦτον εἰσάγει πείσας καὶ Τληπόλεμον τὸν Ἡρακλέους καὶ Πηνέλεων τὸν Ἰπάλκμου, συγγενεῖς ἅπαντας αὐτῶν ὄντας. ὑφ' ὧν ὁ Ποίμανδρος εἰς Χαλκίδα συνεκπεμφθεὶς καὶ καθαρθεὶς παρ' Ἐλεφήνορι τὸν φόνον ἐτίμησε τοὺς ἄνδρας καὶ τεμένη πᾶσιν ἐξείλεν, ὧν τὸ Ἀχιλλέως καὶ τοῦνομα διατετήρηκεν.

Τίνες οἱ παρὰ Βοιωτοῖς Ψολόεις καὶ τίνες αἱ Ὀλεῖαι;

τὰς Μινύου θυγατέρας φασὶ Λευκίππην καὶ Ἀρσινόην καὶ Ἀλκαθόην μανείσας ἀνθρωπίνων ἐπιθυμήσαι κρεῶν καὶ διαλαχεῖν περὶ τῶν τέκνων· Λευκίππης λαχούσης παρασχεῖν Ἴππασον τὸν υἱὸν διασπᾶσασθαι· κληθῆναι τοὺς μὲν ἄνδρας αὐτῶν δυσειματοῦντας ὑπὸ λύπης καὶ πένθους ‘Ψολόεις’, αὐτάς δ' ‘Ὀλείας’ οἶον ὀλοάς. καὶ μέχρι νῦν Ὀρχομένιοι τὰς ἀπὸ τοῦ γένους οὕτω καλοῦσι. καὶ γίνεται

παρ' ἐνιαυτὸν ἐν τοῖς Ἀγριωνίοις φυγὴ καὶ δίωξις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Διονύσου ξίφος ἔχοντος. ἔξεστι δὲ τὴν καταληφθεῖσαν ἀνελεῖν, καὶ ἀν- εἶλεν ἐφ' ἡμῶν Ζωῖλος ὁ ἱερεὺς. ἀπέβη δ' εἰς οὐδὲν χρηστὸν αὐτοῖς, ἀλλ' ὅ τε Ζωῖλος ἐκ τοῦ τυχόντος ἐλκυσθῆναι νοσήσας καὶ διασαπείας πολλὸν χρόνον ἐτελεύτησεν, οἳ τ' Ὀρχομένιοι δημοσίαις βλάβαις καὶ καταδικαῖς περιπεσόντες ἐκ τοῦ γένους τὴν ἱερωσύνην μετέστησαν, ἐκπάντων αἰρούμενοι τὸν ἄριστον.

Διὰ τί τοὺς εἰς τὸ Λύκαιον εἰσελθόντας ἐκουσίως καταλεύουσιν οἱ Ἀρκάδες ἂν δ' ὑπ' ἀγνοίας, εἰς Ἐλευθεράς ἀποστέλλουσι;

πότερον ὡς ἐλευθερουμένων αὐτῶν διὰ τὴν ἀπόλυσιν ἔσχεν ὁ λόγος πίστιν, καὶ τοιοῦτόν ἐστι τό 'εἰς Ἐλευθεράς', οἷον τό 'εἰς Ἀμελοῦς χώραν' καὶ τό 'ἥξεις εἰς Ἀρέσαντος ἔδος'; ἢ κατὰ τὸν μῦθον ἐπεὶ μόνοι τῶν Λυκάωνος παίδων Ἐλευθῆρ καὶ Λεβεάδος οὐ μετέσχον τοῦ περὶ τὸν Δία μιάσματος ἀλλ' εἰς Βοιωτίαν ἔφυγον, καὶ Λεβαδεῦσιν ἔστιν ἰσοπολιτεία πρὸς Ἀρκάδας; εἰς Ἐλευθεράς οὖν ἀποπέμπουσι τοὺς ἐν τῷ ἀβάτῳ τοῦ Διὸς ἀκουσίως γενομένους. ἢ ὡς Ἀρχίτιμος ἐν τοῖς Ἀρκαδικοῖς, ἐμβάντας τινὰς κατ' ἀγνοίαν ὑπ' Ἀρκάδων παραδοθῆναι Φλιασίοις, ὑπὸ δὲ Φλιασίων Μεγαρεῦσιν, ἐκ δὲ Μεγαρέων εἰς Θήβας κομιζομένους περὶ τὰς Ἐλευθεράς ὕδατι καὶ βρονταῖς καὶ διοσημίαις ἄλλαις κατασχεθῆναι· ἀφ' οὗ δὴ καὶ τὸν τόπον Ἐλευθεράς ἔνιοί φασι προσαγορεύεσθαι. τὸ μέντοι σκιὰν μὴ πίπτειν ἀπὸ τοῦ ἐμβάντος εἰς τὸ Λύκαιον λέγεται μὲν οὐκ ἀληθῶς, ἔσχηκε δὲ πίστιν ἰσχυράν. πότερον τοῦ ἀέρος εἰς νέφη τρεπομένου καὶ σκυθρωπάζοντος ἐπὶ τοῖς εἰσιοῦσιν; ἢ ὅτι θανατοῦται μὲν ὁ ἐμβάς, τῶν δ' ἀποθανόντων οἱ Πυθαγορικοὶ λέγουσι τὰς ψυχὰς μὴ ποιεῖν σκιὰν μηδὲ σκαρδαμύττειν; ἢ σκιὰν μὲν ὁ ἥλιος ποιεῖ, τὸν δ' ἥλιον ἀφαιρεῖται τοῦ ἐμβάντος ὁ νόμος, καὶ τοῦτ' αἰνιττόμενοι λέγουσι; καὶ γὰρ ἔλαφος ὁ ἐμβάς καλεῖται. διὸ καὶ Κανθαρίωνα τὸν Ἀρκάδα πρὸς Ἡλείους αὐτομολήσαντα πολεμοῦντας Ἀρκάσι καὶ διαβάντα μετὰ λείας τὸ ἄβατον, καταλυθέντος δὲ τοῦ πολέμου καὶ φυγόντα εἰς Σπάρτην, ἐξέδοσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς Ἀρκάσι, τοῦ θεοῦ κελεύσαντος ἀποδιδόναι τὸν ἔλαφον.

Τίς Εὐνοστος ἦρως ἐν Τανάγρα καὶ διὰ τίνα αἰτίαν τὸ ἄλσος αὐτοῦ γυναιξὶν ἀνέμβατόν ἐστι;

Ἐλιέως τοῦ Κηφισοῦ καὶ Σκιάδος Εὐνοστος ἦν υἱός, ᾧ φασιν ὑπὸ νύμφης Εὐνόστας ἐκτραφέντι τοῦτο γενέσθαι τοῦνομα. καλὸς δ' ὢν καὶ δίκαιος οὐχ ἦττον ἦν σῶφρων καὶ αὐστηρός· ἐρασθῆναι δ' αὐτοῦ λέγουσιν Ὀχναν, μίαν τῶν Κολωνοῦ θυγατέρων, ἀνεψιὰν οὖσαν. ἐπεὶ δὲ πειρῶσαν ὁ Εὐνοστος ἀπετρέψατο καὶ λοιδορήσας ἀπῆλθεν εἰς τοὺς ἀδελφοὺς κατηγορήσων, ἔφθασεν ἢ παρθένος τοῦτο πράξασα κατ' ἐκείνου καὶ παρώξυνε τοὺς ἀδελφοὺς Ἐχεμον καὶ Λέοντα καὶ Βουκόλον ἀποκτείνειν τὸν Εὐνοστον, ὡς πρὸς βίαν αὐτῇ συγγεγεννημένον. ἐκείνοι μὲν οὖν ἐνεδρεύσαντες ἀπέκτειναν τὸν νεανίσκον. ὁ δ' Ἐλιεὺς ἐκείνους ἔδησεν· ἢ δ' Ὀχνην μεταμελομένη καὶ γέμουσα ταραχῆς, ἅμα μὲν αὐτὴν ἀπαλλάξαι θέλουσα τῆς διὰ τὸν ἔρωτα λύπης, ἅμα δ' οἰκτείρουσα τοὺς ἀδελφοὺς ἐξήγγειλε πρὸς τὸν Ἐλιέα πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, ἐκείνος δὲ Κολωνῷ. Κολωνοῦ δὲ δικάσαντος οἱ μὲν ἀδελφοὶ τῆς Ὀχνης ἔφυγον, αὐτὴ δὲ κατεκρήμνισεν ἑαυτήν, ὡς Μυρτίς ἢ Ἀνθηδονία ποιήτρια μελῶν

ιστόρηκε. τοῦ δ' Εὐνόστου τὸ ἠρώφον καὶ τὸ ἄλσος οὕτως ἀνέμβατον ἐτηρεῖτο καὶ ἀπροσπέλαστον γυναιξίν, ὥστε πολλάκις σεισμῶν ἢ αὐχμῶν ἢ διοσημιῶν ἄλλων γενομένων ἀναζητεῖν καὶ πολυπραγμονεῖν ἐπιμελῶς τοὺς Ταναγραίους, μὴ λέληθε γυνὴ τῷ τόπῳ πλησιάσασα, καὶ λέγειν ἐνίου, ὦν ὁ Κλείδαμος ἦν, ἀνὴρ ἐπιφανής, ἀπνητηκένοι αὐτοῖς τὸν Εὐνόστον ἐπὶ θάλατταν βαδίζοντα λουσόμενον, ὡς γυναικὸς ἐμβεβηκυίας εἰς τὸ τέμενος. ἀναφέρει δὲ καὶ Διοκλῆς ἐν τῷ περὶ ἠρώφον συντάγματι δόγμα Ταναγραίων, περὶ ὧν ὁ Κλείδαμος ἀπήγγειλεν.

Πόθεν ἐν τῇ Βοιωτίᾳ περὶ τὸν Ἑλέωνα ποταμὸς Σκάμανδρος ὠνομάσθη;

Δηίμαχος ὁ Ἑλέωνος υἱός, ἐταῖρος ὢν Ἡρακλέους, μετέσχε τῆς ἐπὶ Τροίαν στρατείας· τοῦ δὲ πολέμου μῆκος ὡς ἔοικε λαμβάνοντος, ἐρασθεῖσαν αὐτοῦ Γλαυκίαν τὴν Σκαμάνδρου θυγατέρα προσδεξάμενος ἔγκυον ἐποίησεν, εἴτ' αὐτὸς μὲν ἔπεσε μαχόμενος τοῖς Τρωσίν, ἡ δὲ Γλαυκία φοβουμένη κατάφωρος γενέσθαι τῷ Ἡρακλεῖ κατέφυγε, καὶ κατεῖπεν αὐτῆς τὸν ἔρωτα καὶ τὴν γενομένην πρὸς τὸν Δηίμαχον ὁμιλίαν. ὁ δ' ἅμα μὲν οἴκτῳ τῆς γυναικὸς ἅμα δὲ χαίρων τῷ ὑπολείπεσθαι γένος ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ συνήθους ἀνέλαβε τὴν Γλαυκίαν εἰς τὰς ναῦς, καὶ τεκοῦσαν υἱὸν ἀγαθὸν ἐν τῇ Βοιωτίᾳ ἀπέδωκε τῷ Ἑλέωνι καὶ τὸ παιδίον καὶ αὐτήν. ὠνομάσθη δ' ὁ παῖς Σκάμανδρος καὶ τῆς χώρας ἐβασίλευσε. καὶ τὸν μὲν Ἴναχον ποταμὸν ἀπ' αὐτοῦ Σκάμανδρον, τὸ δὲ πλησίον ρεῦμα Γλαυκίαν ἀπὸ τῆς μητρὸς ὠνόμασεν· Ἀκίδουσαν δὲ τὴν κρήνην ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς, ἐξ ἧς ἔσχε τρεῖς θυγατέρας, ἃς τιμῶσιν ἄχρι νῦν 'παρθένους' προσαγορεύοντες.

Ἀπὸ τίνος ἐρρήθη τὸ παροιμιῶδες Αὐτὰ κυρία;

Δίνων ὁ Ταραντίνος στρατηγῶν, ἀνὴρ δ' ὢν ἀγαθὸς ἐν τοῖς πολεμικοῖς, ἀποχειροτονησάντων αὐτοῦ τινα γνώμην τῶν πολιτῶν, ὡς ὁ κῆρυξ ἀνεῖπε τὴν νικῶσαν, αὐτὸς ἀνατείνας τὴν δεξιάν 'ἄδε' εἶπε 'κρείσσων'· οὕτω γὰρ ὁ Θεόφραστος ἰστόρηκε. προσιστόρηκε δὲ καὶ ὁ Ἀπολλόδωρος ἐν Ῥυτίῳ τοῦ κήρυκος 'αὐτὰ πλείους' εἰπόντος, 'ἀλλ' αὐτὰ' φάναι 'βελτίους' καὶ ἐπικυρῶσαι τὴν τῶν ἐλαττόνων χειροτονίαν.

Πόθεν ἡ τῶν Ἰθακησίων πόλις Ἀλαλκομεναὶ προσηγορεύθη;

διὰ τὸ τὴν Ἀντίκλειαν ὑπὸ Σισύφου βιασθεῖσαν ἐν τῇ παρθενίᾳ τὸν Ὀδυσσεά συλλαβεῖν· ὑπὸ πλείωνων δ' ἐστὶν εἰρημένον. Ἴστρος δ' ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν ὑπομνήμασι προσιστόρηκεν, ὅτι τῷ Λαέρτῃ δοθεῖσα πρὸς γάμον καὶ ἀναγομένη περὶ τὸ Ἀλαλκομένειον ἐν τῇ Βοιωτίᾳ τὸν Ὀδυσσεά τέκοι, καὶ διὰ τοῦτ' ἐκεῖνος ὡσπερ μητροπόλεως ἀναφέρων τοῦνομα τὴν ἐν Ἰθάκῃ πόλιν οὕτω φησὶ προσαγορεύεσθαι.

Τίνες ἐν Αἰγίνῃ οἱ μονοφάγοι;

τῶν ἐπὶ τὴν Τροίαν στρατευσάντων Αἰγινήτων πολλοὶ μὲν ἐν ταῖς μάχαις ἀπώλοντο, πλείονες δὲ κατὰ πλοῦν ὑπὸ τοῦ χειμῶνος. ὀλίγους οὖν τοὺς περιλειπομένους οἱ προσήκοντες ὑποδεξάμενοι, τοὺς δ' ἄλλους πολίτας ὀρῶντες ἐν πένθεσι καὶ λύπαις ὄντας, οὔτε χαίρειν ὦντο δεῖν φανερώς οὔτε θύειν τοῖς θεοῖς, ἀλλὰ κρύφα καὶ

κατ' οἰκίαν ἕκαστοι τοὺς σεσωσμένους ἀνελάμβανον ἐστίασεν καὶ φιλοφροσύναις, αὐτοὶ διακονούμενοι πατράσι καὶ συγγενέσι καὶ ἀδελφοῖς καὶ οἰκείοις, ἀλλοτρίου μηδενὸς παρεσιόντος. ταῦτ' οὖν ἀπομιμούμενοι τῷ Ποσειδῶνι θυσίαν ἄγουσι τοὺς καλουμένους 'θιάσους', ἐν ἧ καθ' αὐτοὺς ἐφ' ἡμέρας ἑκκαίδεκα μετὰ σιωπῆς ἐστιῶνται, δοῦλος δ' οὐ πάρεστιν· εἶτα ποιήσαντες Ἀφροδίσεια διαλύουσι τὴν ἑορτήν· ἐκ δὲ τούτου 'μονοφάγοι' καλοῦνται.

Διὰ τί τοῦ Λαβρανδέως Διὸς ἐν Καρίᾳ τὸ ἄγαλμα πέλεκυν ἠρμένον οὐχὶ δὲ σκῆπτρον ἢ κεραυτὸν πεποιήται;

ὅτι Ἡρακλῆς Ἴππολύτην ἀποκτείνας καὶ μετὰ τῶν ἄλλων ὄπλων αὐτῆς λαβὼν τὸν πέλεκυν Ὀμφάλῃ δῶρον δέδωκεν. οἱ δὲ μετ' Ὀμφάλῃν Λυδῶν βασιλεῖς ἐφόρουσαν αὐτὸν ὡς τι τῶν ἄλλων ἱερῶν ἐκ διαδοχῆς ἰ παραλαμβάνοντες, ἄχρι Κανδαύλης ἀπαξιώσας ἐνὶ τῶν ἐταίρων φορεῖν ἔδωκεν. ἐπεὶ δὲ Γύγης ἀποστὰς ἐπολέμει πρὸς αὐτόν, ἦλθεν Ἄρσηλις ἐκ Μυλασέων ἐπίκουρος τῷ Γύγῃ μετὰ δυνάμεως, καὶ τὸν τε Κανδαύλην καὶ τὸν ἐταῖρον αὐτοῦ διαφθείρει, καὶ τὸν πέλεκυν εἰς Καρίαν ἐκόμισε μετὰ τῶν ἄλλων λαφύρων. καὶ Διὸς ἄγαλμα κατασκευάσας τὸν πέλεκυν ἐνεχείρισε, καὶ Λαβρανδέα τὸν θεὸν προσηγόρευσε· Λυδοὶ γάρ 'λάβρυν' τὸν πέλεκυν ὀνομάζουσι.

Διὰ τί Τραλλιανοὶ καθαρτῆρα καλοῦσι τὸν ὄροβον καὶ χρῶνται μάλιστα πρὸς τὰς ἀφοσιώσεις καὶ τοὺς καθαρμούς;

ἢ ὅτι Λέλεγες καὶ Μινύαι τὸ παλαιὸν ἐξελάσαντες αὐτοὺς τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν κατεῖχον, ὕστερον δ' οἱ Τραλλιανοὶ κατελθόντες καὶ κρατήσαντες, ὅσοι τῶν Λελέγων οὐ διεφθάρησαν οὐδ' ἔφυγον ἀλλὰ δι' ἀμηχανίαν βίου καὶ ἀσθένειαν ὑπελείφθησαν αὐτόθι, τούτων οὐδένα λόγον ἔχοντες οὔτε ζώντων οὔτ' ἀπολλυμένων, νόμον ἔθεντο τὸν κτείναντα Μινύην ἢ Λέλεγα Τραλλιανῶν καθαρὸν εἶναι, μέδιμνον ὀρόβων ἀπομετρήσαντα τοῖς οἰκείοις τοῦ φονευθέντος;

Διὰ τί παρὰ τοῖς Ἡλείοις παροιμιῶδές ἐστι τό δεινότερα Σαμβίκου παθεῖν;

λέγεται τινα Σάμβικον Ἡλείον ἔχοντα πολλοὺς ὑφ' ἑαυτῷ συνεργοὺς πολλὰ περικόψαι τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ χαλκῶν ἀναθημάτων καὶ ἀποδόσθαι, τέλος δὲ συλησθαι τὸ τῆς ἐπισκόπου Ἀρτέμιδος ἱερόν· τοῦτο δ' ἐστὶ μὲν ἐν Ἡλίδι, καλεῖται δ' Ἀριστάρχειον. εὐθὺς οὖν μετὰ ταύτην τὴν ἱεροσυλίαν ἀλόντα βασανίζεσθαι δι' ἐνιαυτοῦ περὶ ἐκάστου τῶν κεκοινωνηκότων ἀνακρινόμενον, καὶ οὕτως ἀποθανεῖν καὶ τὴν παροιμίαν ἐπὶ τοῖς ἐκείνου πάθει γενέσθαι.

Διὰ τί ἐν Λακεδαίμονι παρὰ τὸ τῶν Λευκιπίδων ἱερόν ἴδρυται τοῦ Ὀδυσσεῶς ἠρῶν;

Ἐργάιος, εἷς τῶν Διομήδους ἀπογόνων, ὑπὸ Τημένου πεισθεὶς ἐξέκλεψε τὸ παλλάδιον ἐξ Ἄργους, συνειδότης Λεάγρου καὶ συνεκκλέπτοντος· ἦν δ' οὗτος εἷς τῶν Τημένου συνήθων. ὕστερον δὲ τῷ Τημένῳ γενόμενος δι' ὀργῆς ὁ Λεάγρος εἰς Λακεδαίμονα μετέστη τὸ παλλάδιον κομίζων. οἱ δὲ βασιλεῖς δεξάμενοι προθύμως ἰδρύσαντο πλησίον τοῦ τῶν Λευκιπίδων ἱεροῦ, καὶ πέμψαντες εἰς Δελφοὺς

διεμαντεύοντο περὶ σωτηρίας αὐτοῦ καὶ φυλακῆς. ἀνελόντος δὲ τοῦ θεοῦ ἓνα τῶν ὑφελομένων τὸ παλλάδιον φύλακα ποιείσθαι κατεσκεύασαν αὐτόθι τοῦ Ὀδυσσέως τὸ ἥρωον, ἄλλως τε καὶ προσήκειν τῇ πόλει τὸν ἥρωα διὰ τὸν τῆς Πηνελόπης γάμον ὑπολαβόντες.

Διὰ τί ταῖς Χαλκηδονίαις ἔθος ἐστίν, ὅταν ἀνδράσιν ἀλλοτρίοις ἐντύχῳσι, μάλιστα δ' ἄρχουσι, τὴν ἐτέραν παρακαλύπτεσθαι παρειάν;

πόλεμος ἦν αὐτοῖς πρὸς Βιθυνοὺς ἐκ πάσης παροξυνομένοις προφάσεως· Ζειποίτου δὲ βασιλεύοντος αὐτῶν, πανστρατιᾶ καὶ Θρακῶν ἐπικουρίας προσγενομένης ἐπυρπόλουν καὶ κατέτρεχον τὴν χώραν. ἐπιθεμένου δὲ τοῦ Ζειποίτου περὶ τὸ καλούμενον Φάλιον αὐτοῖς, κακῶς ἀγωνισάμενοι διὰ θράσος καὶ ἀταξίαν ὑπὲρ ὀκτακισχιλίους ἀπέβαλον στρατιώτας· καὶ παντελῶς μὲν οὐκ ἀνηρέθησαν τότε, Ζειποίτου Βυζαντίοις χαρισσαμένου τὰς διαλύσεις· πολλῆς δὲ τὴν πόλιν ἐρημίας ἀνδρῶν κατεχούσης, αἱ μὲν πλείσται γυναῖκες ὑπ' ἀνάγκης ἀπελευθέροις καὶ μετοίκιοις συνώκησαν· αἱ δ' ἀνανδρίαν ἀντὶ τοιούτων ἐλόμεναι γάμων, αὐταὶ δι' αὐτῶν ἔπραττον ὅτου δεηθεῖεν παρὰ δικασταῖς καὶ ἄρχουσιν, ἀπάγουσαι θάτερον μέρος τοῦ προσώπου τῆς καλύπτρας. αἱ δὲ γεγαμημένοι δι' αἰσχύνην ἀναμιμούμεναι ταύτας ὡς ἐαυτῶν βελτίονας εἰς ἔθος ὅμοιον κατέστησαν.

Διὰ τί πρὸς τὸ τοῦ Ἀγήνορος τέμενος τὰς οἷς προσελαύνοντες οἱ Ἀργεῖοι βιβάζουσιν;

ἢ ὅτι κάλλιστα προβάτων ὁ Ἀγήνωρ ἐπεμελήθη καὶ πλείστα ποίμνια τῶν βασιλέων ἐκθήσατο;

Διὰ τί Βαλλαχράδας ἑαυτοὺς Ἀργείων παῖδες ἐν ἑορτῇ τινι παίζοντες ἀποκαλοῦσιν;

ἢ ὅτι τοὺς πρώτους ὑπ' Ἰνάχου καταχθέντας ἐκ τῶν ἄκρων εἰς τὰ πεδία ἀχράσι διατραφῆναι λέγουσιν; ἀχράδας δὲ πρῶτον ἐν Πελοποννήσῳ φανῆναι τοῖς Ἕλλησιν, ἔτι τῆς χώρας ἐκείνης Ἀπίας προσαγορευομένης· ὅθεν ἅπιοι αἱ ἀχράδες μετωνομάσθησαν.

Τίς ἡ αἰτία, δι' ἣν Ἥλεῖοι τὰς ἐνόδας ἵππους ἐκτὸς ὄρων ἀπάγοντες βιβάζουσιν;

ἢ ὅτι πάντων τῶν βασιλέων φιλιππότατος ὁ Οἰνόμαος καὶ μάλιστα τὸ ζῶον ἀγαπήσας τοῦτ' ἐπηράσατο πολλὰ καὶ δεινὰ κατὰ τῶν ἵππων ὀχευόντων ἐν Ἥλιδι, καὶ φοβούμενοι τὴν κατάραν ἐκείνην ἀφοσιοῦνται;

Διὰ τί παρὰ Κνωσίοις ἔθος ἦν ἀρπάζειν τοῖς δανειζομένοις τὸ ἀργύριον;

ἢ ὅπως ἀποστεροῦντες ἔνοχοι τοῖς βιαίοις ὧσι καὶ μᾶλλον κολάζονται;

Τίς ἡ αἰτία, δι' ἣν ἐν Σάμῳ τὴν Δεξικρέοντος Ἀφροδίτην καλοῦσι;

πότερον ὅτι τὰς γυναῖκας αὐτῶν ὑπὸ τρυφῆς καὶ ὕβρεως ἀκόλαστα ποιούσας Δεξικρέων ἀνὴρ ἀγύρτης καθαρωῶ χρησάμενος ἀπήλλαξεν· ἢ ὅτι ναύκληρος ὢν ὁ Δεξικρέων ἔπλευσεν εἰς Κύπρον ἐπ' ἐμπορίαν καὶ μέλλοντα γεμίζειν τὴν Ἀφροδίτην κελεύειν ὕδωρ ἐμβαλόμενον καὶ μηδὲν ἄλλο πλεῖν τὴν ταχίστην· πεισθεὶς δὲ καὶ πολὺ ὕδωρ ἐνθέμενος ἐξέπλευσεν, εἶτα νηνεμίας καὶ γαλήνης ἐν τῷ πελάγει κατασχούσης, διψῶσι τοῖς ἄλλοις ἐμπόροις καὶ ναυκλήροις ὕδωρ πιπράσκων ἀργύριον πολὺ συνήθρουν, ἐκ δὲ τούτου κατασκευάσας τὴν θεὸν ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγόρευσεν; εἰ δὴ τοῦτ' ἀληθές ἐστι, φαίνεται οὐχ ἓνα πλουτίσαι, πολλοὺς δὲ σῶσαι δι' ἐνὸς ἢ θεὸς θελήσασα.

Διὰ τί τοῖς Σαμίοις, ὅταν τῷ Ἑρμῇ τῷ χαριδότη θύωσι, κλέπτειν ἐφεῖται τῷ βουλομένῳ καὶ λωποδυτεῖν;

ὅτι κατὰ χρησμόν ἐκ τῆς νήσου μεταστάντες εἰς Μυκάλην ἀπὸ ληστείας δέκα ἔτη διεγέροντο, καὶ μετὰ ταῦτα πλεύσαντες αὐθις εἰς τὴν νῆσον ἐκράτησαν τῶν πολεμίων οἱ Σάμιοι.

Ἀπὸ τίνος Πάναυμα τόπος ἐν τῇ Σαμίων νήσῳ καλεῖται;

ἢ ὅτι φεύγουσαι Διόνυσον αἱ Ἀμαζόνες ἐκ τῆς Ἑφεσίων χώρας εἰς Σάμον διέπεσον· ὁ δὲ ποιησάμενος πλοῖα καὶ διαβάς μάχην συνῆψε καὶ πολλὰς αὐτῶν ἀπέκτεινε περὶ τὸν τόπον τοῦτον, ὃν διὰ τὸ πλῆθος τοῦ ῥύντος αἵματος οἱ θεώμενοι Πάναυμα θαυμάζοντες ἐκάλουν; τῶν δ' ἐλεφάντων ἀποθανεῖν τινες λέγονται περὶ τὸ Φλοιὸν καὶ τὰ ὅσα δείκνυται αὐτῶν· τινὲς δὲ λέγουσι καὶ τὸ Φλοιὸν ὑπ' ἐκείνων ῥαγῆναι, φθειγγομένων μέγα τι καὶ διάτορον.

Ἀπὸ ποίας αἰτίας ὁ ἀνδρῶν ἐν Σάμῳ πεδῆτης καλεῖται;

τῶν γεωμόρων ἐχόντων τὴν πολιτείαν μετὰ τὴν Δημοτέλους σφαγὴν καὶ τὴν κατάλυσιν τῆς ἐκείνου μοναρχίας οἱ Μεγαρεῖς Περινηθίοις ἐπεστράτευσαν ἀποίκους οὖσι Σαμίων, πέδας κομίζοντες ὡς λέγεται ἐπὶ τοὺς αἰχμαλώτους. ταῦτα δ' οἱ γεωμόροι πυνθανόμενοι βοήθειαν ἔπεμπον κατὰ τάχος, στρατηγούς μὲν ἀποδείξαντες ἐννέα, ναῦς δὲ πληρώσαντες τριάκοντα. τούτων ἐκπλεύουσαι δύο πρὸ τοῦ λιμένος ἢ ὑπὸ κεραυνοῦ διεφθάρησαν· οἱ δὲ στρατηγοὶ ταῖς ἄλλαις πλεύσαντες ἐνίκων τοὺς Μεγαρέας καὶ ζῶντας αὐτῶν ἔλαβον ἑξακοσίους. ἐπαρθέντες δὲ τῇ νίκῃ διανοοῦντο καταλύειν τὴν οἴκοι γεωμόρων ὀλιγαρχίαν. ἀφορμὴν δὲ παρέσχον οἱ προεστῶτες τῆς πολιτείας, γράψαντες αὐτοῖς ὅπως τοὺς αἰχμαλώτους τῶν Μεγαρέων κομίσωσι ταῖς αὐτῶν ἐκείνων πέδαις δεδεμένους. λαβόντες οὖν τὰ γράμματα ταῦτα καὶ δείξαντες κρύφα τισὶ τῶν Μεγαρέων ἔπεισαν αὐτοὺς συστήναι μεθ' αὐτῶν καὶ τὴν πόλιν ἐλευθερῶσαι· βουλευομένοις δὲ κοινῇ περὶ τῆς πράξεως ἔδοξε τῶν πεδῶν τοὺς κρίκους διακροτῆσαι, καὶ περιθέντας οὕτω τοῖς σκέλεσι τῶν Μεγαρέων ἀναλαβεῖν πρὸς τὰς ζώνας ἱμάσιν, ὅπως μὴ περιρρέωσι μηδ' ἐκβαίνωσιν αὐτῶν ἐν τῷ βαδίζειν χαλαρῶν γενομένων. οὕτω δὲ τοὺς ἄνδρας ἐνσκευάσαντες καὶ ξίφος ἐκάστω δόντες, ἐπεὶ κατέπλευσαν εἰς Σάμον καὶ ἀπέβησαν, ἦγον αὐτοὺς δι' ἀγορᾶς εἰς τὸ βουλευτήριον, ὁμοῦ τι πάντων τῶν

γεωμόρων συγκαυεζομένων. εἶτα σημείου δοθέντος οἱ Μεγαρεῖς προσπεσόντες ἔκτεινον τοὺς ἄνδρας. οὕτω δὲ τῆς πόλεως ἐλευθερωθείσης τοὺς τε βουλομένους τῶν Μεγαρέων πολίτας ἐποίησαντο καὶ κατασκευάσαντες οἶκον εὐμεγέθη τὰς πέδας ἀνέθηκαν, καὶ ἀπὸ τούτου ‘πεδήτης’ ὁ οἶκος ὠνομάσθη.

Διὰ τί παρὰ Κῶοις ὁ τοῦ Ἡρακλέους ἱερεὺς ἐν Ἀντιμαχείᾳ γυναικίαν ἐνδεδυμένος ἐσθῆτα καὶ τὴν κεφαλὴν ἀναδούμενος μίτρα κατάρχεται τῆς θυσίας;

Ἡρακλῆς ταῖς ἕξ ναυσὶν ἀπὸ Τροίας ἀναχθεὶς ἐχειμάσθη, καὶ τῶν νεῶν διαφθαρεισῶν μιᾷ μόνῃ πρὸς τὴν Κῶν ὑπὸ τοῦ πνεύματος ἐλαυνόμενος ἐξέπεσε κατὰ τὸν Λακητῆρα καλούμενον, οὐδὲν ἄλλο περισώσας ἢ τὰ ὄπλα καὶ τοὺς ἄνδρας. ἐντυχὼν δὲ προβάτοις ἦται κριὸν ἓνα παρὰ τοῦ νέμοντος· ὁ δ' ἄνθρωπος ἐκαλεῖτο μὲν Ἀνταγόρας, ἀκμάζων δὲ τῇ ῥώμῃ τοῦ σώματος ἐκέλευσεν αὐτῷ διαπαλαῖσαι τὸν Ἡρακλέα, κἂν καταβάλῃ, τὸν κριὸν φέρεσθαι. καὶ συμπεσόντος αὐτῷ τοῦ Ἡρακλέους ἐς χεῖρας οἱ Μέροπες τῷ Ἀνταγόρᾳ παραβοηθοῦντες, οἱ δ' Ἕλληνες τῷ Ἡρακλεῖ μάχην καρτερὰν συνῆψαν. ἐν ἣ ἴσθεται τῷ πλήθει καταπονούμεος ὁ Ἡρακλῆς καταφυγεῖν πρὸς γυναῖκα Θρατταν καὶ διαλαθεῖν ἐσθῆτι γυναικίᾳ κατακρύψας ἑαυτόν. ἐπεὶ δὲ τῶν Μερόπων αὐτίς κρατήσας καὶ καθαρθεὶς ἐγάμει τὴν Χαλκιοπὴν, ἀνέλαβε στολὴν ἀνθίνην. διὸ θύει μὲν ὁ ἱερεὺς ὅπου τὴν μάχην συνέβη γενέσθαι, τὰς δὲ νύμφας οἱ γαμοῦντες δεξιοῦνται γυναικίαν στολὴν περιθέμενοι.

Πόθεν ἐν Μεγάροις γένος ἀμαξοκυλιστῶν;

ἐπὶ τῆς ἀκολάστου δημοκρατίας, ἣ καὶ τὴν παλιντοκίαν ἐποίησε καὶ τὴν ἱεροσυλίαν, ἐπορεύετο θεωρία Πελοποννησίων εἰς Δελφοὺς διὰ τῆς Μεγαρικῆς καὶ κατηυλίσθησαν ἐν Αἰγείροις παρὰ τὴν λίμνην μετὰ παίδων καὶ γυναικῶν ὡς ἔτυχεν ἐν ταῖς ἀμάξαις. τῶν δὲ Μεγαρέων οἱ θρασύτατοι μεθυσθέντες, ὕβρει καὶ ὠμότητι τὰς ἀμάξας ἀνακυλίσαντες εἰς τὴν λίμνην ἐνέώσαντο, ὥστε πολλοὺς ἀποπνιγῆναι τῶν θεωρῶν. οἱ μὲν οὖν Μεγαρεῖς δι' ἀταξίαν τῆς πολιτείας ἡμέλησαν τοῦ ἀδικήματος, οἱ δ' Ἀμφικτύονες, ἱεράς τῆς θεωρίας οὔσης, ἐπιστραφέντες τοὺς μὲν φυγῆ τοὺς δὲ θανάτῳ τῶν ἐναγῶν ἐζημίωσαν. οἱ δ' ἀπὸ τοῦ γένους ‘ἀμαξοκυλισταί’ προσηγορεύθησαν.